

Una proposta ecosocialista per un projecte alternatiu a Mallorca

ATENEU
PERE MASCARÓ

** Aquest document ha estat redactat pel grup de reflexió estratègica de la Fundació Ateneu Pere Mascaró.*

Primera edició: juliol 2014

Maquetació i disseny: Alexandre Charles Rolland

Correcció lingüístics: Lila Thomàs i Andreu

Fotografia portada: *Light Painting* a flickr.com (CC)

ÍNDIX

0. Introducció	pàg. 7
1. Trets generals de la dinàmica del capitalisme	pàg. 9
2. Mallorca en el context de la globalització	pàg. 11
2.1. Crisi del capitalisme global. La Gran Ofensiva del capital.	pàg. 11
2.2. Crisi de la Unió Europea	pàg. 14
2.3. Realitat i percepció sobre l'Estat Espanyol	pàg. 18
3.- Elements per una proposta alternativa a Mallorca i les Illes	pàg. 23
3.1. La construcció d'un model econòmic, social i ecològic alternatiu	pàg. 23
3.2. Cap a un projecte de País per Mallorca	pàg. 26
3.3. La radicalitat democràtica	pàg. 31
3.4. Trencar el model patriarcal. Construir una vertadera igualtat de gènere.	pàg. 34
4.- Construir una estratègia per aconseguir una nova societat	pàg. 39
4.1. Una nova majoria social pel canvi	pàg. 39
4.2. MÉS per Mallorca una aposta estratègica pels ecosocialistes	pàg. 41
4.3. La proposta ecosocialista a Mallorca	pàg. 43

0. Introducció

Estam en uns moments de màxima extensió del model de capitalisme global. Una realitat econòmica que desborda els marcs institucionals coneguts, intenta crear-ne de nous i que es presenta com un fet objectiu inqüestionable. Una realitat que ve acompanyada per l'accentuació de les contradiccions que presenta aquest model. Major acceleració de les desigualtats socials, una divisió internacional del treball i de la producció que qüestiona la sobirania dels estats, l'avanç suïcida cap a l'infart ecològic del planeta, la limitació de les institucions polítiques existents per poder incidir en un canvi de rumb i un increment de les zones de conflicte en el planeta, molt lligades a la lluita pel control de les matèries primeres i a l'aparició creixent de corrents ideològics fonamentalistes i de l'extrema dreta.

Afortunadament hi ha raons per a l'esperança. Les mobilitzacions de les consciències i dels col·lectius són també una part molt important d'aquesta nova realitat global. Després de les eleccions europees s'ha produït a l'Estat espanyol un daltabaix important de la situació política. A les Illes Balears el govern de Bauzá ha generat tal grau de frustració i d'indignació, que ha propiciat un increment notable de les mobilitzacions ciutadanes i el desig d'un canvi polític.

Sembla que es comença a forjar una voluntat col·lectiva de sumar per aconseguir aquest canvi. Hi ha una percepció majoritària de què no es pot continuar com fins ara. Diversos subjectes polítics es conformen i pretenen interpretar aquests desitjos de canvi. Hi ha unanimitats en rebutjar la destrossa política de la gestió de *Bauzá*. Però estam lluny encara d'albirar una resposta a l'alçada de les circumstàncies.

És per aquest motiu que des del pensament ecosocialista, volem fer la nostra contribució a ajudar a crear aquest marc unitari de resposta política alternativa al govern de *Bauzá* i del PP més extrem. És el moment d'apostar per crear noves vies de sortida a la crisi. De pensar les coses des d'un altre tipus de prioritats socials. D'establir uns marcs permanents de diàleg entre les forces alternatives. De forjar una nova cultura d'unitat de l'esquerra transformadora, del sobiranisme, de l'ecologisme, des del respecte més escrupolós a les diferents sensibilitats polítiques. D'obrir nous espais a la participació organitzada de la ciutadania en la gestió de les institucions públiques. D'implementar, allà on es pugui, una economia pensada en les persones amb criteris de justícia social, ecològics, ètics i de proximitat. La creació de MÉS per Mallorca és una passa positiva en aquest sentit. L'avanç de confluències d'unitat de forces alternatives en els àmbits municipals, també n'és una altra.

Les alternatives es construeixen a partir de les propostes i del debat obert i sincer. Un debat que es fa en el camp de les idees, però especialment amb el contrast continuat amb les experiències pràctiques dels moviments socials organitzats i de les organitzacions polítiques estructurades. Tothom està en condicions d'ensenyar i tothom ha d'estar en actitud de voler aprendre. Amb aquesta voluntat presentem aquest document. Amb aquesta intenció llancem aquesta "Proposta ecosocialista per un projecte alternatiu a Mallorca".

1. Trets generals de la dinàmica del capitalisme

El capitalisme, des de que va començar a desenvolupar-se en el segle XVI a uns quants indrets de l'Europa Occidental, seguint una dinàmica expansiva d'acumulació ampliada del capital, ha tingut una capacitat espectacular de fomentar el creixement de les forces productives, aprofitant tècnicament i socialment la capacitat d'intervenció instrumental en la naturalesa i de desplegar l'esmentada dinàmica d'acumulació arreu del món. A l'actualitat ha assolit la fase de la globalització del capital i ha estès la seva civilització per tota la Terra.

L'acumulació de capital, no obstant, ha estat associada amb la generació paral·lela de greus conseqüències destructives en forma de guerres, degradació ecològica, etnocidis i d'altres conseqüències col·laterals perverses. Ha aguditzat les desigualtats socials, ha convertit la pobresa extrema en una realitat estructural mundial, ha concentrat la majoria de la riquesa mundial en una minoria de privilegiats. A la vegada, ha estat associada amb la periòdica generació de crisi de l'acumulació ampliada del capital, crisi a la qual, fins hores d'ara, ha seguit sempre un altre llarg període expansiu. És el que es coneix com *ones llargues d'expansió i ones llargues de crisi*. A la vegada aquestes ones a llarg termini, relacionades amb la necessitat de renovació del capital constant que exigeix la dinàmica del benefici, s'entrellacen amb crisis cícliques més curtes de sobreproducció.

L'espectacular desenvolupament de les forces productives, estimulat i condicionat per la dinàmica de l'acumulació del capital, també ha generat un fenomen de creixent desacoblament amb la disposició dels recursos naturals i amb els equilibris eco-sistèmics, que han desencadenat cada cop més conseqüències col·laterals, no volgudes o no valorades, que s'han tornat incontrolables a la fase del capitalisme desenvolupat, mostrant una cara força destructiva de l'acumulació del capital.

Així, tot junt, ha resultat en una crisi oberta de la relació de les societats capitalistes avançades amb el medi natural i amb els ecosistemes. Ambdues dinàmiques de contradiccions socials i ecològiques, qüestionen la forma de la civilització actual del capital. Cal aconseguir que la societat rebutgi la seva continuïtat en un futur. Fer avançar en el present, un model de societat alternatiu a la barbàrie a què ens aboca el capitalisme des-regulat i globalitzat.

En els dos períodes del capitalisme avançat, el del capitalisme regulat i el del capitalisme global, la crisi de civilització ha assolit un abast mundial que repercuteix negativament sobre les poblacions i sobre les formes de vida. Ho demostra l'acceleració del canvi climàtic i les conseqüències associades com ara increment de les sequeres i dels huracans devastadors; la pèrdua de subs-

trat de terra fèrtil associat amb la creixent desertització; la contaminació de les terres, les aigües i l'atmosfera que penetra l'estructura molecular dels éssers vius formant una cadena que passa d'uns als altres; el creixent exhauriment dels combustibles fòssils, elements bàsics per a la generació de l'energia que alimenta el sistema productiu i la forma de vida del capitalisme actual, la pèrdua accelerada de biodiversitat que ens situa en una era natural de desastre eco-sistèmic...

Donada la crisi de civilització de la forma capitalista de desenvolupament i de vida, cal activar i articular les resistències i lluites per tal d'ampliar-les i fer-les confluïr en la pràctica, en un enfocament de l'economia i de la forma de vida ecològicament sostenible, que prioritzi l'economia dels béns comuns i d'allò públic per tal de redreçar i transformar els actuals processos econòmics socials i culturals de matriu capitalista, tot situant la sostenibilitat ecològica i la democràcia econòmica i social com a fites que impregnin totes les relacions socials i polítiques.

Aquesta perspectiva integral de l'ecologia no és equiparable amb el "mediambientalisme", ja sigui conservador, liberal o reformista, que tan sols pretén una correcció de formes o una atenuació dels mals del sistema. És un enfocament global d'ecologia política que planteja la necessitat d'una alternativa integral al sistema. És el que anomenem la proposta ecosocialista a la civilització actual.

2. Mallorca en el context de la globalització

2.1. Crisi del capitalisme global. La Gran Ofensiva del capital.

La crisi del capitalisme oligopolístic que es va desfermar des dels finals dels anys vint va desencadenar terribles conseqüències per a la humanitat. Se'n va sortir d'aquesta Gran Depressió, després de la Segona Guerra Mundial, amb una nova forma de capitalisme, el capitalisme regulat, el qual va impulsar un període d'acumulació de capital espectacular, desenvolupant les forces productives/destructives sense precedents. En els centres occidentals del capitalisme, com a resultat de la correlació de forces de la postguerra, sota l'hegemonia dels valors progressistes i democràtics, i en paral·lel amb el llarg període de creixement de la productivitat i els augments salarials, va ser possible el desenvolupament dels anomenats Estats Socials de Benestar.

El capitalisme regulat va entrar en una crisi d'ona llarga els anys setanta i vuitanta del segle XX, la qual cosa va suposar un període de gran incertesa i de fort conflicte entorn de les transformacions a fer a l'estructura del capitalisme. Les directrius del gran capital per engegar aquest gran canvi foren possibles quan aconseguiren que els plans i els valors del neoliberalisme i del neo-conservadurisme guanyessin la disputa, per l'hegemonia, als valors progressistes i democràtics.

Ambdues estratègies foren la forma per poder dur a terme la transformació del capitalisme regulat vers el capitalisme global *finançaritzat*. Estimularen així un altre període llarg d'acumulació de capital, dut a terme amb un nou tipus d'estructura de relacions entre el capital, el treball, el món polític, les noves tecnologies i una nova divisió internacional del treball. La conseqüència col·lateral d'aquest canvi d'estructura del capital en el nou període expansiu fou una immensa quantitat de damnificats durant el procés, afectant més a aquells que estaven situats en pitjors posicions econòmiques, socials i territorials, a més d'agreujar força els desequilibris civilitzadors entre l'expansió econòmica i la naturalesa.

La fase expansiva d'aquesta forma d'acumulació de capital global *finançaritzada* va fer fallida l'any 2008, entrant en una altra ona llarga de crisi d'acumulació. A l'actualitat estam passant i patint la crisi d'aquest tipus de capitalisme. L'esmentada crisi ha travessat dos moments. El primer és el del gran impacte de la crisi financera de *Wall Street* i la seva immediata difusió arreu del món, en particular, a la UE, entrant com a conseqüència en crisi l'economia real i, a l'hora, per salvar els grans capitals financers de la dita fallida, els estats enllesteixen d'immediat una immensa maniobra de socialització de les pèrdues financeres.

El segon succeeix quan en els Estats Units i a la UE, per fer front a la crisi, s'engueguen dues polítiques relativament diferents: els primers, una política d'abundosa liquiditat i limitats estímuls econòmics i; a la segona, s'imposa l'austeritat amb mà de ferro. Mentre, al BRICS -Brasil, Rússia, Índia, Xina i Sud-àfrica els grans països de nova industrialització, no contaminats per la bombolla especulativa, amb balances de pagament favorables i amb prou recursos fiscals, mantenen l'estímul i mantenen un fort creixement.

A l'actualitat, probablement, ens trobem a l'inici del tercer moment de la crisi caracteritzat per: la retirada progressiva de liquiditat per part de la Reserva Federal, la qual cosa modifica el corrent de fluxos de capitals dels països de forta industrialització recent vers als Estats Units cosa que incideix negativament en el, fins hores d'ara, fort creixement de la Xina, així com d'Índia, Brasil, Rússia, Sud-àfrica, Turquia o Tailàndia que en aquest període, han generat importants dinàmiques especulatives pròpies; al mateix temps que la UE roman en un quasi estancament, mentre, s'accentua la tendència del conjunt de l'economia a la deflació de preus. Tot junt rau en un escenari de manca d'estímuls al creixement, incertesa i potencials turbulències. La crisi continua.

En el capitalisme global *finançaritzat* d'hegemonia neo-liberal i neo-conservadora, tant a la fase d'expansió, com a la de crisi, s'ha generat una importantíssima polarització de les rendes: d'una banda, els rics han augmentat força més la part de la seva renda sobre el PIB, amb particular el petit grup dels molt rics; de l'altra banda, entre les "classes mitjanes" i el gruix dels assalariats, s'ha perdut renda en relació al PIB, en particular, els sectors més febles dels mateixos, una part dels quals ha entrat a la situació de precarització estructural de les condicions de vida i treball, i una notable quantitat d'aquests s'han empobrit per davall del mínim necessari per viure. No obstant, essent aquesta la regla general, en els països de recent industrialització i fort creixement, en els quals la immensa majoria de la població era pobre, s'ha reduït de manera notable la quantitat de pobresa i han crescut les classes mitjanes.

Durant el procés de globalització neoliberal, les institucions econòmiques transnacionals, les grans corporacions, els mercats financers i els bancs centrals dels estats, han estat buidats de control democràtic: s'han autonomitzat de la política pública i es presenten com a llocs de "governança" neutral, no obstant, realment, són espais de poder exclusiu de la plutocràcia econòmica, que condiciona en el seu interès i de manera estricta, les polítiques dels estats.

Això ha significat, des dels anys noranta, que la plutocràcia del capitalisme global *finançaritzat* aconseguís rebaixar fins a fites abans inversemblants les posicions de poder del gruix dels assalariats i de la ciutadania dels països centrals i dels treballadors i les ciutadanes de les perifèries i de les semi-perifèries.

En paral·lel amb aquest esdevenir, les esquerres institucionals, polítiques i sindicals, han vist erosionar les posicions pròpies de poder en la mesura que perdien la disputa per l'hegemonia i es transformaven les condicions econòmiques, socials i polítiques sobre les quals es sostenien. Ni tan sols després d'haver esclatat la crisi d'acumulació l'any 2008, aquestes forces han estat capaces de reaccionar seriosament en defensa dels drets de les grans majories de perjudicats i en defensa de la participació democràtica dels mateixos.

La política institucional actual rau en el marc que prescriu "l'única política possible", la neoliberal. És a dir, "no hi ha alternativa", sols són possibles petites diferències de sensibilitat social entre els neoliberals-conservadors i els social-neoliberals.

L'allunyament de les forces organitzades de les esquerres institucionals de les fonts socials dels moviments socials i dels valors emancipadors, per tal d'assolir el vist-i-plau dels grans poders econòmics, polítics i mediàtics, ha portat a la separació de les primeres de la seva base democràtica - popular i al seu esllavissament vers el camp de les pràctiques i els valors de l'*status quo* dominant. Això ha suposat la pèrdua de la disputa per l'hegemonia, l'allunyament de les necessitats de la gran majoria de la ciutadania i de la praxi democràtica.

La socialdemocràcia és la gran perjudicada. Altres partits polítics de l'esquerra i els sindicats més importants, noten una dissonància creixent entre els seus postulats teòrics de canvi, i la credibilitat i seguiment a les seves propostes. No es pot seguir fent la política institucional com abans. Les forces polítiques d'esquerres i sindicals que no siguin capaces de fer una profunda revisió de les seves pràctiques recents i no tinguin una actitud oberta al diàleg i a la confluència amb els nous moviments socials transformadors, corren el risc de l'estancament i l'esgotament del seu discurs.

Més enllà del centre esquerra i de l'esquerra institucional han aparegut respostes socials emancipadores, portadores de nova cultura i de nova política democràtica, en forma de: nous moviments socials, amb particular els feministes i ecologistes, moviments alter-globals, moviments d'indignats, moviments del nou precari, moviments en defensa d'allò públic i dels serveis públics, moviments democràtics radicals, moviments contra-colonials i de defensa dels drets dels pobles a decidir, moviments en defensa de la pròpia cultura, i altres que tot just apunten a un altre món possible.

D'altra banda, més enllà de la dreta institucional han sorgit corrents socials d'extrema dreta reaccionaris, xenòfobs, racistes, integristes, masculistes, homòfobs, contra-il·lustrats, nacionalistes del propi estat, intolerants front a altres nacionalismes, i altres reactius vers la contaminació "causada" pel contac-

te amb “l’alteritat” dels pobres, els aturats, els immigrants, les dones, les altres ètnies, els nacionalistes sense estat que defensen els drets col·lectius del seu poble, els homosexuals, els apàtrides, etc., convertits en culpables dels mals actuals que sofreix la prístina comunitat imaginada.

Ambdós corrents han avançat en el context global de la Unió Europea en les darreres eleccions al Parlament Europeu.

Els corrents, les expressions i les manifestacions dels diversos moviments democràtics i emancipadors que sorgeixen d’allò polític, s’han d’articular i han de projectar el seu poder democràtic i cultural vers l’acció social i política organitzada. Han de reivindicar i fer-se presents en les maneres d’entendre la regeneració democràtica. Tan en el necessari pes estructural que ha de jugar sempre la societat civil, com en les transformacions democràtiques de les institucions i administracions públiques. Aquesta tasca i presència continuada, és fonamental per fer avançar les demandes d’equitat, d’igualtat, de llibertat i de solidaritat, i pel reconeixement efectiu dels drets socials, polítics, culturals, de gènere i mediambientals.

2.2. Crisi de la Unió Europea.

El llarg procés de construcció europea ha passat per diverses fases; des de la fundació a Roma a l’any 1957 del Mercat Econòmic Europeu (Europa de sis), a l’Acta Única del 1986 (Europa de dotze), el Tractat de Maastricht el 1991, al Pla d’Estabilització i Creixement (Europa de quinze) a la Conferència d’Amsterdam al 1997, a l’entrada a la UE el 2003 de deu estats, la major part dels quals havien format part del Bloc de l’Est (Europa de vint-i-cinc), a l’entrada en vigor el 2003 de la Zona Euro, fins arribar al Tractat de Lisboa de l’any 2007, efectiu a partir del gener del 2010 (Europa de vint-i-set, avui, de vint-i-vuit).

L’Acta Única, els tractats de Maastricht i el Pla d’Estabilització i Creixement posaren les bases de l’actual UE, la qual cosa suposa l’avenç de la globalització i la finançarització de la mà de l’estratègia neoliberal-monetarista dirigida pels estats alemany, francès i del Regne Unit, les esmentades potències controlen les dues zones monetàries de la UE amb divises d’abast global, l’euro i la lliura esterlina.

D’altra banda, l’any 2005 va fer fallida a la UE l’intent de dotar-se d’un Tractat Constitucional, en els referèndums de ratificació els ciutadans francesos i els holandesos votaren negativament. Dos anys després es va signar el Tractat de Lisboa que rebaixava continguts del *non-nat* Tractat, no obstant, l’agrupament dels textos legals era igualment neoliberal i monetarista.

L'únic país que va sotmetre el Tractat a referèndum de la seva ciutadania, Irlanda, va votar negativament, la qual cosa va provocar que la UE forçés al o seu govern a organitzar un segon referèndum que aquest sí va guanyar. No obstant, l'entrada en vigor es va retardar fins l'any 2010.

Així, quan el setembre de l'any 2008 va esclatar la crisi del capitalisme global *finançaritzat* la construcció de la UE passava per una forta crisi institucional, coincidint dues crisis, l'econòmica i l'institucional. El Tractat naixia desbordat per la forta crisi econòmica i per les greus conseqüències associades. De manera que els estats més poderosos, tot intentant suturar i gestionar la crisi en el seu favor, improvisaren noves normes i tractats, nascuts sense publicitat i sota el creixent descontent de les ciutadanes, tant a la UE, com a la ZE (Zona Euro). Els dits tractats i les polítiques *austericides* promogudes per les institucions europees s'imposaren pels governs de les potències estratègiques, amb el suport del club dels estats rics en particular a la ZE.

Els principals jugadors estratègics de la UE, Alemanya, França i Regne Unit, compartint el dogma de "l'única política possible", la neoliberal-monetarista, imposaren sense cap mena de concessió i anestèsia, l'estabilització a tots els països: els dos primers tenien governs conservadors quan va esclatar la crisi i, el darrer un govern laborista que fou reemplaçat en poc temps pel govern conservador-liberal, a més a més, les oposicions parlamentàries social-neoliberals estaven integrades en el sistema.

D'aquesta manera la congruència de les polítiques dels jugadors estratègics de la UE -dos dels quals ho són de la ZE- amb els interessos de les fraccions financeres i corporatives del grans capitals europeus era completa, així la gestió de la crisi s'orientava exclusivament a salvar els grans grups financers -contaminats de productes tòxics i endeutats fins la insolvència-, carregant sobre les majories ciutadanes les immenses despeses de la crisi.

Amb els grans jugadors liderant el "club" de països rics, la gestió de la crisi duta a terme per les institucions europees responia, i respon, a les directrius de la plutocràcia europea, això és, el Consell fa el guió amb les fites i el full de la ruta estabilitzador, la Comissió pilota i controla l'ajustament dels diversos països i el Banc Central Europeu aplica l'ortodòxia monetarista. Quan un país travessava per greus problemes de liquiditat i deute "sobirà", és a dir, deute privat més deute públic, el tractament sempre és el mateix: a l'estabilització anterior s'aplica una cura de més estabilització i, com més feble és el país, els efectes depressors de l'estabilització s'afegeixen els anteriors i n'agreuja la crisi.

Conseqüència de la repetició d'aquestes polítiques i de les estrictes condicions imposades als països més necessitats de finançament és l'augment de les di-

ferències entre països rics i països pobres, és a dir, a la Zona Euro -Portugal, Irlanda, Grècia i Espanya- els anomenats PIGS, "porcs" amb anglès, als quals s'hi ha afegit Xipre i, cada cop més, Itàlia, i, l'Est d'Europa -Estonia, Letònia, Lituània, Txèquia, Eslovàquia, Hongria, Eslovènia, Romania, Bulgària i Croàcia.

L'objectiu perseguit pel joc monetarista-estabilitzador fou doble, primer equilibrar les xifres macroeconòmiques dels països a l'estàndard monetarista; segon, a canvi de l'ajut financer, posar i aplicar condicions als països intervinguts, o en perill de ser-ho, la qual cosa suposa transformar l'estructura de les seves economies i societats en contra de la voluntat dels ciutadans.

Les reformes estructurals des-regulen, liberalitzen, privatitzen, retallen les despeses públiques i els drets socials en particular, indueixen a un gran atur estructural, basat en fer més precari el treball i rebaixar els salaris. A tot arreu de la UE s'han incrementat les diferències entre els que més tenen i la resta de ciutadans, en particular, els treballadors precaris. D'altra banda, les economies i societats del sud de la UE tornen cada cop més dependents del nord, la qual cosa suposa la generalització de la mà d'obra barata sense qualificació. El resultat ha estat l'aprofundiment a la UE -i a la ZE- de les diferències entre el "Nord" ric i avançat i el "Sud" pobre i atrassat.

La continuïtat del camí de l'estabilització i de la construcció post-democràtica de la UE - i la ZE- situa les relacions entre els estats en un marc de proliferació dels egoïsmes dels estats-nació, de dominació-dependència entre rics i pobres i de proliferació recíproca de prejudicis, en particular, dels rics respecte dels pobres del "Sud", alimentant la reacció xenòfoba a l'interior dels estats del Nord contra els immigrants procedents del Sud i contra aquests països als quals se'ls atribueix indolència i manca de moralitat.

Tres concepcions de la construcció europea han inspirat els projectes polítics a la UE i a la ZE, el federalisme, l'inter-governamental-funcional, i el neoliberalisme. La primera fou un ideal inicial que va atreure i atreu a sectors intel·lectuals i socials, però no s'ha traduït en posicions de poder real en el procés seguit fins avui; la segona, des del començament, ha dominat el procés de construcció de les administracions i la presa de decisions polítiques a la UE; la tercera, des de l'Acta Única, ha hegemonitzat els dissenys i les polítiques a l'àmbit comunitari, i ha accelerat la "integració" europea, tan sols en l'àmbit econòmic.

Els darrers trenta anys s'ha imposat l'hegemonia neoliberal a l'àmbit més desenvolupat de la construcció europea, el dels mercats i l'economia, i ha dirigit i combinat amb la concepció inter-governamental-funcional, la gestió política i la construcció de les administracions europees.

El Parlament Europeu ha anat agafant més competències de control, però la majoria conservadora, liberal i socialdemòcrata, ha fet ratificar sempre les polítiques oficials de la Comissió i del Consell Europeu.

En termes generals les ciutadanes dels diversos països han anat canviant la seva relació amb el procés de construcció de les institucions i els mercats europeus. En una primera fase, el procés fou quelcom dirigit des de dalt de les institucions i les èlits europees, així, la passivitat ciutadana fou la regla. No obstant, l'acceptació ciutadana del procés era majoritària. A partir de l'Acta Única, les polítiques econòmiques de caire monetarista i neoliberal, la manca de transparència del procés negociador i les primeres conseqüències dels retalls socials cada cop més paleses, començaren a crear malestar entre els afectats i a veure negativament el procés concret de construcció europea.

La continuació, ampliació i aprofundiment del mateix procés des de Maastricht, passant per Amsterdam, per Niça, el non-nat Tractat constitucional i l'actual Tractat de Lisboa, amb les pertinents conseqüències, cada cop més desfavorables per les grans majories ciutadanes, va fer créixer el sentiment de malestar i d'estranyament amb la construcció institucional i la integració econòmica europea, afeblint el consens social amb aquesta. Així, va augmentar l'oposició de les ciutadanes fins fer perillar en alguns moments la seva continuïtat, com fou palès en els referèndums negatius de França, Dinamarca, Holanda o Irlanda i amb la permanent hostilitat entre la majoria dels britànics, els hongaresos i d'altres, on no s'han arriscat a fer consultes ciutadanes.

Les eleccions al Parlament del 2014 han mostrat la foto fixa de l'estat del desencís de les diverses ciutadanes europees, no tant sols per la tradicional baixa participació dels electors, en alguns dels casos crònica, sinó també per la reacció. D'una part, el creixement de l'esquerra crítica amb el procés de construcció i integració que qüestiona de manera radical l'actual política econòmica i social que la UE imposa des de dalt i que planteja la democratització real de les institucions europees i per l'altra, pel creixement de les diverses forces xenòfobes i nacionalistes d'extrema dreta anti-europees.

Mentre, el bloc institucionalitzat dels partits populars, liberals i socialdemòcrates, redueix la representació i, no obstant les mostres de descontent i malestar de les ciutadanes, es disposa a continuar fent la mateixa política post-democràtica i plutocràtica que sols té interlocutors, quasi exclusius, els grans capitals financers i corporatius europeus, i fins i tot, els nord-americans. El pacte de gran coalició dels populars, socialistes i liberals per aquesta nova legislatura europea, pretén consolidar aquesta estratègia. Un nou atac es preveu amb el TTIP – el Tractat de lliure comerç i inversions, que es vol pactar entre la UE i els Estats Units.

Donada la situació de crisi econòmica estructural de la UE, de crisi de legitimitat de la construcció institucional i de pèrdua continuada de drets socials i medi ambientals arreu d'Europa, les esquerres socials i verdes que han assolit més èxit a les passades eleccions europees han orientat el seus discursos a proposar una política econòmica d'activació pública directa de l'economia real ecològicament sostenible, posant l'accent en l'equitat re-distributiva i la generació de demanda efectiva, així com en la política activa de plena ocupació i de promoure una renda bàsica de ciutadania, tot criticant les aberracions econòmiques i socials a les quals han conduït les polítiques neoliberals i estabilitzadores promogudes pels partits del bloc institucional. Una política econòmica d'esquerres europea alternativa a l'hegemònica d'estabilització monetarista, és tècnicament possible i socialment necessària.

Aquesta política econòmica alternativa, ha de venir acompanyada per un aprofundiment de la radicalitat democràtica en tots els àmbits de les institucions de la UE, i amb la defensa acurada dels Drets Humans, no tan sols en els àmbits propis de la UE, sinó també en la seva defensa activa en tots els llocs del planeta.

El problema de tirar endavant una política econòmica i social d'esquerres i verda, que representi les aspiracions de les grans majories ciutadanes arreu dels països de la Unió Europea, requereix del canvi de la correlació de forces a nivell europeu. Les recents eleccions han significat un fort sotrac per a les expectatives de continuïtat del bloc dominant a la Unió Europea, i ha obert possibilitats a les esquerres.

*Cal que avanci una política d'articulació de la pluralitat de subjectes i la diversitat de les aliances entre les mateixes, perquè pressionin des de baix en les propostes de democratització tant de la UE com de la ZE. **L'articulació de la pluralitat de subjectes emancipadors vers una aliança contra-hegemònica per una democratització d'Europa planteja la perspectiva de formar un espai públic i un demos europeu que obre un procés constituent democratitzador, l'objectiu del qual hauria de ser la federació democràtica dels pobles europeus.***

2.3. Realitat i percepció sobre l'Estat espanyol.

La Unió Europea deixa al Regne d'Espanya en una situació de sobirania limitada. No pot decidir de manera autònoma la política econòmica, ha d'acomodar la legislació pròpia a les directives europees, ha d'harmonitzar les polítiques fiscals i d'ocupació a les dinàmiques europees. El Banc Central Europeu dicta la política monetària sense cap control de cap Estat. La seva política d'interior i

defensa, es veu condicionada als acords de la UE i de l'OTAN. La pròpia Constitució de 1978, s'ha modificat per acomodar-se a les exigències de la UE, pel que fa a ajustar-se a les polítiques neoliberals sobre el dèficit públic i l'equilibri pressupostari dels comptes públics.

Aquesta pèrdua important de sobirania, es vol emmascarar amb la falsa percepció del concepte de "sobirania que resideix en el poble", i que proclama la Constitució de 1978. Aquest concepte de sobirania es torna absolut quan es refereix a Espanya com a nació i sobre la seva unitat indivisible. El pròleg constitucional que parla de les nacionalitats i regions s'entén com un text literari fruit de les concessions necessàries per aconseguir el consens inicial, però que en cap cas pot posar en dubte que la sobirania és del conjunt del poble espanyol.

La monarquia és una pedra angular d'aquesta concepció, ja que col·loca al Rei com a cap de les forces armades, i a aquestes, com la garantia que ha d'assegurar la indissoluble unitat de la pàtria. El procés polític s'ha assentat sobre l'esquema del foment del sistema de representació política bipartidista sota la figura de la monarquia constitucional. Ambdues premisses han entrat en crisi. L'abdicació forçada del rei Juan Carlos, és una maniobra que té com objecte retrobar un nou paper a la monarquia, després del desprestigi pels escàndols del rei anterior i de la infanta Cristina. Un nou paper forçat pels resultats de les eleccions europees, que a més han provocat un fort qüestionament del model bipartidista.

En efecte la Constitució actual és el fruit del pacte en què es fonamentà la transició de la dictadura a la democràcia. Està pensada per perpetuar un sistema d'alternança bipartidista. La configuració de les províncies com a districtes electorals, la utilització del sistema d'*Hondt* a l'hora d'assignar els escons del sistema proporcional, el fet de depositar uns mínims de percentatges per obtenir representació a les institucions, mantenir el Senat com a Cambra de control amb una elecció de representants pel sistema majoritari, han estat els mecanismes que han facilitat la perpetuació del sistema de representació política i ideològica del bipartidisme en l'imaginari polític espanyol.

Un imaginari que intenta oblidar la realitat política i electoral de les nacions i regions de l'Estat. A Euskadi, Navarra i Catalunya les forces no estatals suposen més del 60% dels seus representants als respectius parlaments autonòmics. A Galícia, Astúries, Cantàbria, Aragó, Canàries, Illes Balears, País Valencià, la representació de forces polítiques no estatals als seus Parlaments, oscil·la entre el 35% al 10%. El 22,18% dels vots de l'Estat en les eleccions autonòmiques, corresponen a Euskadi, Navarra i Catalunya on no hi ha una realitat bipartidista. Si a aquest percentatge, sumam el 27,23% de les altres comunitats esmentades, resulta que el 49,35 % de vots de l'Estat en les eleccions autonòmiques,

corresponen a territoris on no hi ha reflectida la mateixa realitat bipartidista que es dona en les institucions parlamentàries estatals.

La realitat complexa d'un Estat, format per diferents nacions i regions amb personalitats singulars, no es pot gestionar des de la interpretació simplista, dogmàtica, voluntarista i profundament reaccionària, que Espanya és una nació perquè ho proclama la Constitució i no cal parlar-ne més.

La defensa de la "sobirania" espanyola que aixeca com a bandera el PP i una part majoritària del PSOE, al mateix temps que *UPyD* i Ciutadans, és un imaginari ideològic que té un fort substrat d'arrelament en una gran part de la població del conjunt de l'Estat. Però aquest imaginari es topa amb unes realitats inqüestionables i contradictòries. Aquestes contradiccions són les que han posat en qüestió el model polític sorgit de la transició. Unes contradiccions que s'aguditzen quan el PP vol aplicar les seves polítiques neoliberals i de restriccions democràtiques. Aquestes contradiccions són les que cal abordar, per tractar d'influir en les possibilitats de sortides progressistes a l'actual crisi de model.

A títol d'enumeració i sense entrar en el seu aprofundiment, es podria parlar de:

a. Contradicció entre la proclamació de la sobirania nacional espanyola i la seva irrealitat pel que fa al disseny, seguiment i execució de la política econòmica, fiscal i monetària. Una mentalitat subjectiva de "ex-imperi" i una realitat política de total subordinació colonial a les polítiques de la UE.

b. Contradicció entre la proclamació de la sobirania nacional espanyola, i la percepció creixent a Catalunya i Euskadi, de la necessitat de proclamar la seva sobirania nacional i defensar el seu dret a decidir.

c. Contradicció entre la proclamació de la sobirania nacional espanyola i la reducció de drets actuals de les autonomies i dels ajuntaments. La sobirania espanyola entesa com excusa de defensa de "l'eficiència" de l'Estat i de la recentralització.

d. Contradicció entre el consens inicial de suport de la monarquia i el seu desprestigi actual per la corrupció, els escàndols i l'absència de neutralitat política.

e. Contradicció entre el suport inicial de la població i el consens polític constitucional aconseguit el 1978, amb el desprestigi del model polític actual per la corrupció, l'aldarull parlamentari, l'absència de debat cívic, la minva dels drets a la participació ciutadana i la degradació conscient des de les institucions de la vida democràtica.

f. Els partits polítics, els sindicats i les associacions. Contradiccions entre les seves percepcions internes del que són i el que fan i les percepcions que d'ells tenen la gent en general. Les crisis dels partits majoritaris es presenta com a crisis de tots els partits.

g. Contradicció entre la degradació de la situació econòmica i política general, i la percepció de què no hi ha alternatives perquè tots són iguals. És el pla B que es posa en marxa quan comença a trontollar l'hegemonia dels valors neoliberals dominants. Porta a la via morta de l'abstenció i el desencís. Situació idònia per a l'augment del pensament de l'extrema dreta.

h. Contradicció entre la degradació de la vida democràtica i l'increment de les polítiques repressives. De l'Estat democràtic a l'Estat policial i autoritari. Aquesta sembla l'opció a la qual més s'aferra l'actual Govern de Rajoy. Les lleis cada vegada més repressives i els intents de canviar les regles més elementals del joc democràtic, ens situen en un context d'un govern que per tal de mantenir-se en el poder, és capaç de propiciar un cop d'estat autoritari permanent, sota l'aparença de mantenir la formalitat democràtica.

i. Contradicció entre la defensa de la sobirania espanyola i els atacs a les conquestes sobiranes de l'Estat del benestar. Es perden contínuament drets cívics i socials. El sistema genera incertesa, injustícia i arbitrarietat. La lògica de la llei que protegeix al més fort, s'imposa a la lògica de les lleis que teòricament haurien de protegir als més desvalguts.

j. Contradicció de l'actual model d'Estat de les autonomies, amb despeses socials descentralitzades i polítiques d'ingressos fiscals centralitzats. Influència de l'estat central per incidir en les retallades autonòmiques i castigar discrecionalment a les autonomies i desballestar l'Estat del benestar.

k. Contradicció entre les polítiques de por i de desmoralització cívica que s'impulsen des dels governs del PP i els mitjans de comunicació estatals, i les respostes democràtiques i participatives que es produeixen a la societat civil.

l. Contradiccions per aconseguir l'articulació de diferents projectes polítics unitaris d'esquerres, nacionals i ecologistes, tan a nivell estatal, com en les diferents realitats autonòmiques.

En termes *gramscians*, podríem dir que l'Estat espanyol mantén encara amb força tots els elements de coerció propis de l'estructura de l'estat modern, però que ha perdut una capacitat significativa de generació de consens ideològic.

La crisi del model de l'alternança política és l'expressió més significativa d'aquesta pèrdua de capacitat de cohesió ideològica i moral. L'hegemonia del sistema capitalista globalitzat imperant a l'Estat espanyol, s'ha expressat fins ara sota una fórmula política bipartidista. En el moment que es qüestiona aquesta representativitat en un context de forta crisi econòmica, social i de valors, els llums vermells d'alarma del sistema dominant s'encenen.

L'hegemonia política de l'Estat espanyol, entesa com el conjunt de la seva capacitat de coerció més el consentiment social majoritari d'acceptació dels seus valors dominants, comença a mostrar encletxes perilloses per la ruptura del consens social d'acceptació dels valors del sistema. Quan això succeeix, l'increment de l'actuació dels aparells repressius pot apaivagar els primers efectes de les expressions de protesta. Però a mig termini, no són cap solució. Si no hi ha contraatacs ideològics per a recuperar la credibilitat social, s'està alimentat el malestar de fons, que és el caliu que moltes vegades, i segons els vents de conjuntures favorables, fins i tot pot acabar en potents revoltes socials.

L'escenari descrit obri les portes a una possibilitat de canvi audaç i transformador de la situació. També les obri per a una involució democràtica de gran magnitud. Es pot pensar en una certa situació de recomposició d'equilibris bipartidistes o de bipartidismes corregits. La crisi econòmica global i especialment l'ecològica que s'accelera, pot generar situacions d'agudització de les contradiccions que ja hem descrit. Com a forces alternatives, ens cal pensar en els diferents escenaris possibles, i en com podem incidir per fer avançar les nostres propostes, per tal de disputar l'hegemonia política al bloc social dominant de l'actual Estat espanyol i de la seva representació en l'actual govern de les Illes Balears.

Sabem que les contradiccions de fons no són a vegades les que més sent o percep la gent. En termes clàssics podríem dir que cal identificar les contradiccions principals, per tal d'actuar sobre aquestes com a camí per fer avançar les contradiccions fonamentals. La crisi de la democràcia, la crisi del model d'Estat i l'increment de les situacions de pobresa individual i familiar, possiblement siguin algunes d'aquestes contradiccions principals, que poden obrir uns processos de canvi si s'articulen respostes i propostes populars suficientment organitzades.

3. Elements per una proposta de model alternatiu a Mallorca i les Illes.

3.1. La construcció d'un model econòmic, social i ecològic alternatiu

Ens és relativament fàcil criticar raonadament el model econòmic existent. El que sembla més difícil és construir una alternativa versemblant al mateix. I molt més difícil, que la gran majoria de la població el percebi, el cregui i que el pugui veure factible.

Els nostres programes electorals pretenen ser aquesta alternativa versemblant. La realitat és que els mitjans de comunicació bombardegen diàriament amb notícies econòmiques, que tenen una connotació de veritat inqüestionable i que configuren una visió del món econòmic, totalment en consonància amb el model capitalista i més específicament, en la seva teoria neoliberal.

Denunciar la injustícia de les situacions és el primer pas. Cada vegada hi ha més gent que troba injust el sistema. Però això no ens garanteix que ens vulguin acompanyar en la recerca de l'alternativa. Anar a contracorrent del sistema, ens obliga a pensar que no podem fer el que fan els altres partits per guanyar les eleccions. Ens cal una batalla a desenvolupar a diferents nivells, i claredat en els plantejaments estratègics que han de conformar el pal de paller de la nostra identitat transformadora, i que a més, han de poder ser identificats com a tals, per a la majoria de la gent.

Un programa electoral, i encara més un hipotètic programa de govern en coalició, mai podrà reflectir al cent per cent el nostre potencial ideal transformador. Però tampoc podem estar conformes que no hi siguin en absolut. Hem de poder i saber combinar uns programes realistes als ulls de la gent, però que a la vegada puguem demostrar que hi ha propostes que fan camí cap als nostres objectius estratègics de transformació, i que la resta de propostes, no entren en contradicció ni hipotequen, qualsevol de les nostres aspiracions de canvi de model.

Per tant definir uns eixos estratègics per construir un model econòmic, social i ecològic diferent, i cohesionar en torn a la comprensió i definició dels mateixos a la militància, és una tasca de primera necessitat per a una força política transformadora.

No és tan sols una tasca d'elaborar un llistat d'eixos i línies de treball de polítiques transformadores i tenir-los ben escrits i ben arxivats. És el fet de mantenir un seguiment continuat, una cura, una capacitat de reflexió, d'aprofundiment i de rectificació, si cal, sobre els mateixos per tal de garantir una coherència

sostinguda entre el que deim i proclamam en els nostres discursos polítics, i el que feim i realitzam en la nostra pràctica quotidiana.

L'ecosocialisme a les Illes ha de poder ajudar a articular un discurs alternatiu sobre:

a. La teoria econòmica dominant i la lògica d'interpretació de les dades i els fets econòmics habituals. Qualsevol dada conjuntural s'ha de poder analitzar en la línia de si accelera críticament o no, l'actual model de creixement productivista.

Al manco al mateix raser que denunciem si accelera les injustícies socials o no. Hem de ser capaços de presentar escenaris possibles de sostenibilitat econòmica adaptades a la nostra realitat insular, ja sia global o sectorial. Sols és entenedor el que es pot explicar. Sols és versemblant, allò que es pot demostrar.

b. Cal introduir el discurs de la I+R+i en tots els aspectes de la recerca global i sectorial, per a un nou model de sostenibilitat econòmica insular. No tan sols en les àrees de la producció econòmica, sinó en la millora del conjunt dels serveis, i en la minimització dels impactes ecològics que habitualment realitzam en la nostra vida quotidiana. La UIB hauria de jugar un paper de lideratge en aquest terreny, amb el suport de les institucions públiques, i seria desitjable, amb la complicitat del sector empresarial privat.

c. Plantejar resoldre les necessitats dels residents permanents insulars, com a eix estratègic de les polítiques econòmiques. La previsible crisi de l'energia i de l'increment dels costos dels transports, pot portar a la crisi de l'actual model obert de globalització econòmica. És absurd pensar en accelerar l'actual model basat en el turisme de masses. El mercat intern insular és el basament on cal assentar un projecte d'altre model econòmic sostenible.

d. Cal treballar per intentar canviar els conceptes i les prioritats de les necessitats socials vigents. Hi ha que garantir el dret de subsistència a qualsevol ciutadà resident a les Illes Balears. La Renda Bàsica de Ciutadania es converteix en una peça clau per avançar cap a un nou model econòmic sostenible i per facilitar la transició cap el mateix. La reducció i la no incentivació de les necessitats materials supèrflues i afavorir l'increment de solucions a les necessitats socials, espirituals, culturals, educatives, soci-sanitàries de la població, són la base que han d'inspirar un model de decreixement de l'economia que no és socialment, ni ecològicament productiva, per afavorir un creixement econòmic dels sectors que qualitativament sí ho són.

e. Un model econòmic socialment i ecològicament sostenible implica també incorporar als criteris de producció, intercanvi i consum econòmics, els valors

d'equitat, justícia, harmonia amb la natura, respecte als drets dels altres i els que inspiren els principis de l'economia del bé comú.

f. Aquest model significa treballar amb una estratègia de generació d'energia a les Illes, basada quasi completament en la auto-suficiència produïda per renovables.

g. El control de la fiscalitat i una fiscalitat més justa, és la clau per incidir en el canvi efectiu de model econòmic. Un model econòmic sostenible a nivell insular, necessita una Agència Tributària pròpia i/o amb capacitat de control pròpia, i una capacitat legislativa fiscal pròpia, per poder incidir amb recursos públics en la redistribució més equitativa de la renda, finançar la Renda Bàsica de Ciutadania i poder comptar amb el finançament suficient per al foment de les polítiques que avancin cap a un altre model alternatiu. Treballar per aconseguir un concert econòmic i solidari és un objectiu estratègic coherent amb la nostra realitat insular.

h. Les institucions públiques de les Illes Balears han de liderar un projecte consensuat de manera permanent amb la ciutadania, per avançar cap aquest model econòmic alternatiu. Un sector públic amb control democràtic, és necessari per impulsar aquest lideratge i orientar els recursos públics cap a l'economia productiva. També seria desitjable la creació d'una banca pública que pogués aportar recursos vers projectes sostenibles.

i. Donar suport i difondre les experiències d'economia social, d'economia solidària, de producció ecològica, les finances ètiques, de xarxes de consum responsable... És a dir, potenciar les experiències que ja fan una pràctica de treballar amb uns altres valors i prioritats, en la realitat econòmica quotidiana i estimular el treball en xarxa entre elles.

j. Cal dissenyar un concepte integral de transport que respongui a les exigències del fet insular. La capacitat de control i gestió dels ports i aeroports és clau per a unes economies insulars. Cal prioritzar les necessitats dels residents i fomentar els tipus de transports menys contaminants. Prioritzar les polítiques de foment del transport públic. Les infraestructures de tot tipus de transport s'han de planificar en funció d'aquesta racionalitat ecològica.

k. Cal pensar amb un decreixement planificat de l'actual turisme de masses. Consensuar un model turístic d'integració amb les economies locals de zona. Estimular la participació i coordinació del petit comerç en aquest model de turisme integral de zona. Estudiar les diferents possibilitats de millora i racionalització d'ús de les instal·lacions hoteleres. Fomentar l'aplicació del I+R+i en la sostenibilitat social i ecològica de l'explotació hotelera.

l. El sector primari i secundari a les Illes ha de deixar de ser un component cada vegada més residual de la vida econòmica. Cal introduir els estalvis energètics i la minorització dels impactes ecològics en el traçat de producció dels productes locals, per introduir nous valors afegits als productes propis i facilitar la seva comercialització.

m. Establir un nou pla estratègic en la construcció, basat en la rehabilitació, manteniment d'infraestructures sostenibles, foment d'ús de materials locals i adaptacions d'habitatges orientats a afavorir l'estalvi energètic.

n. Potenciar els serveis públics com l'educació, la sanitat, els serveis socials, l'habitatge públic, amb coherència amb la defensa de la llengua i cultura catalana.

*Aquest horitzó de transformació s'ha de completar i actualitzar amb el debat amb la societat civil de cadascuna de les Illes. **L'ideal seria poder anar configurant un Pla integral de transformació del model econòmic, social i ecològic vigent, aprofitant que el marc geogràfic insular defineix un espai territorial propi i clarament diferenciat, per presentar a cada illa com una regió europea en transició cap a un model global de sostenibilitat. Les Illes Balears haurien de ser un model federal de regió-arxipèlag, amb un projecte estratègic de model econòmic, social i ecològic sostenible, que podria ser un referent internacional per a regions insulars amb problemàtica semblant a la nostra.***

*Aquest Pla hauria de ser flexible però clar en les finalitats a aconseguir. **S'haurien de crear mecanismes estables, permanents i a diferents nivells, per articular la participació de la ciutadania en el disseny i gestió d'aquest Pla.** Consensuar-lo amb la societat civil, amb objectius concrets a assolir en uns terminis determinats de temps i amb avaluacions permanents sobre els avanços aconseguits o retardats. Aquest Pla hauria de ser un projecte que es fes seva la ciutadania i que li donés un horitzó il·lusionant de futur. Cada persona, cada entitat social, cada municipi, hauria de poder potenciar la seva creativitat en la seva aportació al projecte comú.*

3.2. Cap a un projecte de País per Mallorca

Cal partir d'un fet indiscutible pels ecosocialistes que és el reconeixement de l'Estat Espanyol com un estat plurinacional, és a dir un territori en el qual conviuen distintes nacions com la basca i la catalana i uns altres territoris que podríem definir que tenen característiques nacionals.

Tradicionalment s'ha definit que els trets nacionals d'un territori poden venir definits per tot un seguit d'aspectes: llengua i cultura pròpia, una trajectòria històrica determinada, l'economia, la geografia, els costums...entre molt d'altres. Però tan sols són políticament rellevants, quan així ho expressen col·lectivament amb la seva voluntat i amb la seva acció, els seus ciutadans i ciutadanes. És quan podem dir que un territori comença a tenir allò que anomenem consciència de poble, és a dir, quan es produeix una reacció col·lectiva ciutadana en defensa dels valors propis. Si aquestes reaccions no troben respostes favorables, poden arribar a conformar la necessitat d'una consciència global d'autodefensa. Si això es produeix, es quan podem parlar de la existència política d'una consciència nacional.

La realitat espanyola és un mosaic de situacions territorials diferents, amb arrels històriques de lluites profundes i diferenciades, i amb uns dinatismes de canvi constants en tots els territoris. El nacionalisme espanyol encara que existeix, no pot ésser l'element que pugui cohesionar la constitucionalment suposada "nació espanyola". Les tensions nacionals a l'Estat espanyol sols es poden abordar des del respecte més escrupolós a l'ètica democràtica. Partint del respecte al dret a l'existència de la consciència nacional de cada poble. I del dret a què aquesta pugui ésser democràticament expressada per la ciutadania, és a dir quan pot exercir el dret democràtic a decidir sobre el seu futur com a poble.

Els ecosocialistes considerem a Mallorca com un poble, un país, però alhora sabem que no existeix encara una majoria social amb consciència de tal poble. Si bé som conscients que aquesta no ha d'ésser forçosament una situació estàtica. Pot evolucionar en funció de la consolidació d'un bloc de forces socials i polítiques que aposti per un projecte propi per Mallorca, així com pels efectes que puguin generar les polítiques re-centralitzadores.

Perquè Mallorca té una història, una cultura i una llengua pròpia, la catalana que se diferenciï clarament de les altres de la resta de l'Estat i que comparteix amb els territoris que conformen els Països Catalans.

Perquè és una illa i com a tal un territori limitat. Tenir present aquesta qüestió és imprescindible per planificar i promoure un model econòmic, ecològic i territorial propi, si no se vol copiar models d'altres indrets, en molt d'aspectes absolutament inadequats pel nostre territori i que anirien en detriment dels interessos dels nostres ciutadans i ciutadanes.

I per què partint de la clàssica màxima de l'ecologisme polític: "pensar globalment i actuar localment" estem convençuts que la lluita per aplicar models

alternatius als territoris concrets és una baula més i molt important d'una estratègia revolucionària contra la globalització neoliberal. És evident que sense una estratègia global de lluita contra el neoliberalisme no se pot triomfar, però no ho és menys que sense un projecte de transformació revolucionària des del teu propi territori tampoc es pot avançar. I en conseqüència la nostra illa és el terreny de joc on desenvolupar la lluita pel canvi de model de societat, allò que en termes marxistes clàssics anomenaríem la lluita de classes.

Pensem que en el segle XXI, en plena era de la globalització neoliberal, alliberament social i alliberament nacional són les dues cares d'una mateixa moneda. Volem la sobirania per què volem una altra Mallorca. I molt més quan des de l'estat central, bufen vents de més centralització, més repressió, més ofegament econòmic per a les classes populars, més atacs a la nostra llengua i cultura.

Per tot això els ecosocialistes mallorquins ens definim en relació al nostre País insular com a sobiranistes. Pensem que els ciutadans i ciutadanes que viuen i treballen a Mallorca tenen el dret inalienable a decidir els seu futur polític, social, econòmic, cultural. És a dir són els subjectes de la sobirania popular.

I per tant pensem que necessitem un projecte propi d'emancipació per què Mallorca és un territori amb una identitat cultural i lingüística que cal preservar, però també per què un territori insular per pures raons geogràfiques necessita de projectes adequats a les seves característiques territorials i no li valen fotocòpies d'altres indrets. I també per què estem convençuts que la millor manera de lluitar contra la globalització capitalista i la nostra major contribució a l'internacionalisme és lluitar pel nostre projecte d'emancipació.

A l'hora d'entrar a definir un projecte polític propi per Mallorca cal tenir present altres elements, com la relació conflictiva i de confrontació que s'ha viscut històricament amb el nacionalisme espanyol, un nacionalisme tradicionalment assimilador i les dificultats que aquest ha posat de manera habitual al desenvolupament de l'assumpció de la nostra pròpia identitat i del creixement de la consciència nacional com a poble.

De fet el mallorquinisme cultural sorgeix a principis del segle XX com a resposta al més ranci espanyolisme i en gran mesura al menyspreu a la nostra llengua catalana per part del centralisme. Malgrat el seu escàs pes polític, evidencia una resposta front als intents d'assimilació cultural i política, impulsats pels poders centrals des del decret de Nova Planta.

Intel·lectuals i polítics destacats d'abans i durant la II República, seguidors de la més pura tradició del catalanisme popular, aixecaren les bases teòriques

del mallorquinisme polític, des de posicions indiscutibles d'esquerres. Cal anomenar com a figura senyera en aquest terreny a Gabriel Alomar que féu grans aportacions al mallorquinisme polític.

Després del parèntesi dramàtic que suposaren per Mallorca els anys quaranta i cinquanta, a partir dels anys seixanta del segle XX reapareix un mallorquinisme cultural, que conflueix amb bona part de l'oposició democràtica al franquisme i pren cos de manera nítida a partir dels anys setanta la defensa de la nostra llengua i la reivindicació d'òrgans d'autogovern propis. Un estatut d'autonomia per a les Illes passa a ésser bandera de l'oposició social, cultural i política al franquisme.

Cal destacar la gran mobilització per l'Estatut el 1978 i la consecució d'aquest el 1983.

Trenta anys després el balanç és profundament decebedor. Ni les quotes d'autogovern han arribat a les aspiracions de molts, ni molt manco el necessari finançament. Així i tot, l'Estatut havia aconseguit un consens en torn a les relacions insulars i inter-insulars, havia definit un marc competencial prou ample als Consells insulars i obria el pas al reconeixement d'un Règim Especial Balear, dintre del marc del conjunt de la hisenda espanyola. Malauradament ha quedat dins el calaix fins ara.

En la recent inaugurada era *Bauzà* el retrocés és espectacular en totes les direccions i de forma molt greu amb la llengua i cultura pròpies. Això coincideix amb un profund esgotament de l'Estat de les autonomies, que provoca per una part, una ofensiva re-centralitzadora sense precedents per part de l'espanyolisme i per l'altra, un important creixement de les forces independentistes al País Basc i a Catalunya.

Els objectius expressats per les forces de la dreta espanyolista són clars. Afeblir el poder polític i econòmic de les autonomies. Potenciar les Diputacions provincials, amb la qual cosa desvirtuen totalment el paper actual dels Consells insulars que estableix l'Estatut d'Autonomia. Buidar de poder polític i econòmic a les Administracions locals.

Cal no oblidar que l'actual distribució de competències entre l'estat central i les autonomies concedeix a aquestes, fonamentalment, l'educació, la sanitat i les polítiques socials, deixant "allò important", l'exèrcit, la política exterior, la monarquia i la part que la UE li deixa de les polítiques econòmiques en mans de l'Estat.

En conseqüència reduir i empobrir el finançament de les Comunitats Autònomes aconsegueix dos objectius que persegueix la dreta conservadora per igual: la re-centralització i la destrucció de l'Estat del Benestar. Encara que el PSOE i altres forces de l'esquerra espanyola sembla que no se n'hagin temut, la dreta espanyola té prou clar que els seu projecte nacional espanyol i el seu projecte econòmic- social neoliberal van de la mà.

Els ecosocialistes no podem separar el nostre projecte d'emancipació social i mediambiental d'un projecte sobirà per Mallorca. Un projecte sobirà que en última instància depèn de la voluntat popular. En conseqüència estam convençuts que cal treballar per una nova majoria social que incorpori dins un mateix paquet el paradigma d'un projecte d'emancipació social i de sobirania com a poble.

El full de ruta dels ecosocialistes per a la consecució del nostre projecte per Mallorca passa en primer lloc per aixecar un fort moviment de resposta i resistència davant l'ofensiva del nacionalisme espanyol.

Així mateix treballar activament amb les forces polítiques socials i culturals de l'esquerra mallorquina per elaborar un projecte propi per Mallorca.

Aquest projecte s'ha d'estructurar en l'exigència de les més altes quotes d'autogovern, que lògicament contempli el concert econòmic i solidari, la capacitat de poder comptar amb uns serveis públics de qualitat, un sector públic potent i dinàmic, unes estructures financeres pròpies al servei de les prioritats de la població, un marc de relacions laborals propi i la capacitat d'articular polítiques amb la Unió Europea sense que aquesta capacitat depengui en última instància de l'Estat Espanyol.

Aquest ha d'ésser el nostre projecte estratègic que ha de comptar com un element indispensable amb el dret a decidir, és a dir, haurà d'ésser el poble mallorquí amb l'exercici del dret a decidir qui tingui la darrera paraula sobre què volem ésser com a poble i quines han d'ésser els vincles que s'estableixin amb altres territoris.

Els ecosocialistes illencs tenim ara una proposta de quina ha d'ésser aquesta vinculació, però som plenament conscients que vivim moments on el futur de l'actual Estat Espanyol és incert i per tant només podem aportar la nostra postura partint de l' "status quo" actual. Lògicament no és el mateix fer una proposta de vinculació a l'Estat espanyol, per exemple si aquest té l'actual composició que si se separen Catalunya i el País Basc, per exemple.

Feta aquesta precisió, els ecosocialistes mallorquins ara apostem per:

- *Una estructura política federal de les Illes Balears.*
- *Un federalisme de lliure adhesió en el marc de l'Estat Espanyol. És a dir que a partir del fet que el poble de cada una de les Illes decideixi enfortir les estructures d'autogovern de les Illes, i aposti per mantenir-se dins l'Estat Espanyol es pacti una estructura federal de baix a dalt entre l'Estat de les Illes i l'Estat espanyol.*
- *Eliminar qualsevol impediment per part de l'Estat per establir les relacions entre els Països Catalans que democràticament decideixin els seus pobles.*
- *Per últim es pactaran dins l'estructura federal espanyola les relacions de les Illes amb la Unió Europea, sense subordinació a una única veu estatal. Les realitats insulars han de veure reconegudes les seves especificitats en el marc de la UE.*

3.3. La radicalitat democràtica.

La democràcia és un concepte que implica igualtat de les persones i capacitat de decisió del poble. Un concepte que necessita un sistema de funcionament que articuli les relacions entre les majories i les minories. Un concepte que suposa treballar el consens social, per tal d'establir uns eixos de convivència, on les majories tinguin la legitimitat per actuar i les minories mantinguin els seus drets per expressar les seves discrepàncies. Els consens social se suposa que és una aspiració que cal treballar en el dia a dia. El diàleg i el debat raonat i raonable, és el que permet que aquest consens es legítimi i que faciliti els espais de la convivència i el respecte mutu.

La democràcia implica un sistema formal de drets i deures. Però és qualche cosa més que unes rígides regles de joc. El model neoliberal econòmic pretén imposar aquest concepte de rigidesa al conjunt de les relacions polítiques. Quan té majoria absoluta l'aplica sense miraments, reforçant els mecanismes repressius de l'Estat, retallant drets aconseguits i incorporant deures que equivalen a imposar més obediència acrítica a la ciutadania. La legitimitat es basa en el fet formal de votar cada quatre anys. La convivència l'interpreten com el sotmetiment incondicional de la minoria a la majoria. El diàleg és un luxe innecessari. El debat el converteixen amb un lloc de confrontació amb el sol objectiu d'anar a destruir l'adversari.

Aquesta visió neoliberal en allò polític, se suma al desgast del sistema polític liberal, i a Europa a la crisi de l'anomenat Estat del Benestar. Malgrat segueix havent una confiança majoritària amb les institucions representatives demo-

cràtiques, cada vegada apareix amb més força la decepció per la capacitat pràctica dels governants per resoldre els principals problemes dels ciutadans i ciutadanes. A la UE les alternances ens el canvis de govern pareixien que servien per mantenir l'estabilitat del sistema. A l'Estat espanyol, després del període dictatorial, també s'imposà aquest mètode d'alternança.

La crisi econòmica i la seva interpretació de sortida en clau neoliberal, ha agutzat una crisi política sobre el concepte de democràcia a Europa i especialment a l'Estat espanyol. El fort increment del populisme, el xovinisme i del racisme, ha tingut un reflex polític en l'increment dels partits d'extrema dreta a les eleccions europees. A l'Estat espanyol ha ferit el model bipartidista, malgrat que cal tornar a recordar que el bipartidisme no es produeix a les nacions històriques i a bona part de la resta del territori espanyol.

A la UE i a l'Estat espanyol encara es pretén presentar el problema de la crisi de la política com una crisi en la gestió del sistema. No s'imposa la reflexió sobre el fet que els descontents cívics que sorgeixen d'unes polítiques econòmiques neoliberals i d'unes gestions burocràtiques i autoritàries de les mateixes, apunten no a una crítica a la gestió, sinó fins i tot al qüestionament formal del sistema.

És cert que si l'extrema dreta avancés hi hauria un seriós perill d'involució democràtica. Però el que encara és més perillós, és la capacitat d'instal·lació dintre del sistema polític d'aquests partits, ja sia dintre del propi PP com és el cas espanyol, o que formin part de governs de coalició a països de forta tradició democràtica, i que poden dur als partits conservadors tradicionals i indirectament a la socialdemocràcia, a camins de democràcies formals molt més autoritàries.

La crisi de l'actual sistema democràtic tan sols es pot combatre, des d'una perspectiva alternativa, amb un aprofundiment radical de la mateixa democràcia. El model liberal vigent, es basa en el concepte de delegació formal de la sobirania als representants elegits en les eleccions democràtiques. S'ha acostumat al poble a no participar en la resolució de la quotidianitat dels problemes públics. La passivitat cívica és la condició indispensable per poder actuar els mecanismes creadors d'opinió, com són els mitjans de comunicació massius, els aparells dels grans partits, els grans centres financers i empresarials...

El fracàs d'aquests sistemes tradicionals de control, donada la magnitud de la crisi, és el que provoca la indignació, el rebuig i fins i tot la necessitat de revolta a molta gent. Però sense crear una alternativa progressista contra-hegemònica, el rebuig per si mateix portarà a la frustració o a la sortida encara més autoritària.

Els partits polítics, els sindicats, les associacions, que tinguin una voluntat transformadora de la societat capitalista, que siguin crítics amb el sistema existent malgrat no tinguin encara una alternativa conformada, o que tan sols conceben la democràcia com un sistema realment participatiu, que les actuals regles de joc limiten profundament, han de respondre a l'actual crisi de representació política i social, amb l'exercici de més democràcia.

Els partits polítics alternatius s'han de repensar des dels seus projectes ideològics inicials, sense dogmatismes i amb la voluntat de sintonitzar amb la ciutadania progressista organitzada i amb les inquietuds de la ciutadania crítica que encara no està organitzada a cap lloc. Esser capaços de mostra-se flexibles i oberts al diàleg en les propostes d'actuació programàtica, i a la vegada esser rigorosos i clars en els eixos de canvi que configuren el seu projecte del que hauria d'ésser una societat alternativa en allò econòmic i radicalment més democràtica en el fet polític i el social.

Cal conformar partits amb personalitat teòrica forta i amb capacitat d'influència en el pensament alternatiu. Partits que han d'assumir també que no poden ser l'avantguarda de tot el pensament alternatiu, i que han de procurar treballar per construir plataformes polítiques el més unitàries possibles, amb totes les forces polítiques i socials, que realment tinguin una teoria i una pràctica orientada amb les mateixes finalitats. Partits amb una forta capacitat crítica i autocrítica, amb voluntat de diàleg i recerca de síntesi amb les altres organitzacions, i que siguin coherents també, entre els seus postulats teòrics i la seva organització interna.

La passivitat en què la democràcia liberal vol instal·lar la ciutadania, ens ha de fer pensar en valorar de manera positiva qualsevol forma i manera en què aquesta s'organitzi, per articular la seva participació cívica. Els sindicats de classe i les associacions segueixen essent unes organitzacions cabdals per articular una manera de participar de la ciutadania. També els cal fer la seva pròpia reflexió autocrítica, sobre si estan a l'alçada dels canvis que s'han operat a la societat, si les seves respostes, la seva capacitat d'influència, la seva estructura interna, són les més adients per influir en la resposta en sentit progressista que caldria impulsar.

El més negatiu que els podria passar a aquestes organitzacions, és que una part de la ciutadania crítica, els identifiqui com a aliats del manteniment del sistema, enlloc d'aliats per intentar canviar-lo. Per això la tolerància, el diàleg i especialment la pràctica coherent i respectuosa, cap a les noves realitats organitzatives que han sorgit després del fenomen del 15-M, és fonamental per inserir-se amb iniciativa i capacitat de síntesi, en la nova re-formulació de la democràcia, que ens cal fer entre tots i totes.

El sorgiment de noves formes assembleàries i de nous moviments articulats en torn a determinades lluites, és un fet que cal analitzar positivament. La simpatia i la mobilització social aconseguida per lluites com l'ensenyament, la sanitat, el no desnonaments, els funcionaris de negre, van més enllà de l'estricta estructura organitzativa assembleària. És cert que hi ha corrents que volen confrontar aquests nous moviments amb els sindicats i associacions tradicionals, però també és cert que la majoria dels participants allò que volen és la suma i la confluència en la lluita, i censuren i critiquen als que pretenen un protagonisme de part, per damunt dels interessos i decisions col·lectives.

El debat de fons és com crear mecanismes estables de participació i organització de la ciutadania crítica. Com establir espais de debat autònom i de contrapoder democràtic. Com articular una xarxa de complicitats i canals orgànics cívics, capaços de generar una cultura de resistència i aprofundiment democràtic i d'alternativa crítica al sistema econòmic dominant.

És una tasca molt complexa. Però l'única amb un sentit realment estratègic de canvi. Encertar en les propostes, en la capacitat de feina, en la credibilitat i la coherència de les persones que impulsin el projecte, és el que determinarà el futur d'aquest sentit col·lectiu de resposta que cal articular des de la societat civil. Qui influirà en l'hegemonia de la construcció d'una cultura democràtica alternativa no està escrit a cap banda. Tant de bo que es pogués generar des d'una alternativa política el més unitària possible.

3.4. Trencar el model patriarcal. Construir una vertadera igualtat de gènere.

No és possible pensar qualsevol proposta de model alternatiu de societat, sense contemplar uns ideals i uns camins, que condueixin a una vertadera situació social d'igualtat de gènere. A la Declaració d'Atenes del 1992 s'afirma:

Perquè la igualtat de gènere formal i real és un dret fonamental de l'ésser humà. Perquè les dones representen més de la meitat de la població, la democràcia exigeix la paritat en la representació i l'administració de les nacions. Perquè les dones constitueixen la meitat de les intel·ligències i de les capacitats potencials de la humanitat i la seva infrarepresentació en els llocs de decisió constitueix una pèrdua per al conjunt de la societat...

La lluita històrica feminista ha aconseguit importants fites. En primer lloc guanyar la batalla ideològica que la seva lluita és justa. Que la igualtat real de drets entre un home i una dona encara no existeix, i que cal seguir lluitant

per aconseguir-la. En la nostra societat són ja unes poques minories les que s'atreveixen a justificar com a "normals", les discriminacions a les dones per raons de gènere. Altra cosa és que aquest pensament estigui assumit en la pràctica, en els valors i en el sentit comú de la gent. Els valors dominants d'una cultura patriarcal no s'esvaeixin, així com així, especialment si en les estructures socials segueixen funcionant mecanismes de reproducció de la discriminació, que alimenten i validen de fet les situacions desiguals i injustes cap a les dones.

També la lluita feminista ha aconseguit petits o grans èxits en l'assumpció pels poders públics d'algunes de les seves reivindicacions. El dret als subsidis de maternitat també per als homes amb les obligacions que comporta, la configuració de llistes cremallera, ambdós sexes correlatius en les candidatures electorals, el dret a decidir sobre el propi cos, el tracte específic dels delictes de violència de gènere, l'avanç del concepte de transversal en la lluita per avançar en les polítiques d'igualtat de gènere, la reivindicació de pressupostos públics amb perspectiva de gènere...

La lluita feminista i les seves reivindicacions sens dubte han contribuït a construir un món millor, han incorporat experiències de protestes que han enriquit el saber col·lectiu dels moviments socials, han aportat valors i enfocament nous a problemes comuns dels moviments emancipadors. El seu paper és i seguirà essent fonamental en la construcció del paradigma social alternatiu. Tal com deia també la Declaració d'Atenes -aprovada fa 22 anys!:

Reivindiquem la igualtat de participació de les dones i dels homes en la presa de decisions públiques i polítiques. Destaquem la necessitat de realitzar modificacions profundes en l'estructura dels processos de decisió per tal d'assegurar aquesta igualtat.

No podem caure en el parany de creure que aquesta lluita es pot "delegar" en el moviment feminista. Seria injust i profundament erroni, la construcció de la proposta alternativa per a la consecució d'una vertadera política d'igualtat de gènere no és "cosa de les dones". Acceptar aquest enfocament és considerar la lluita per a la igualtat de gènere com una alternativa sectorial, una batalla a afrontar pel discurs i la pràctica exclusiva del moviment feminista, amb el suport més o menys solidari dels altres moviments socials.

Ens cal posar al centre del debat la qüestió de la igualtat de gènere com un element clau dels discurs emancipador. I entre d'altres qüestions, cal situar la necessitat de l'equivalència social i econòmica en la valoració dels diferents tipus de treball que es produeixen en la societat. La separació artificial entre la remuneració econòmica del nomenat treball productiu, la no consideració econòmica dels treballs de reproducció de les condicions de vida familiars i la

no consideració econòmica dels treballs de cura i assistència a infants, persones majors o de persones amb disfuncions sensorials, fetes per les famílies està en la base de la desigualtat de gènere i en la reproducció dels valors encara dominants de la societat patriarcal.

Considerar productiu tan sols el treball remunerat, és una visió purament mercantilista i reduccionista del valor social del treball. De la mateixa manera que s'exclouen del càlcul econòmic les externalitats mediambientals ja que es consideren "gratuïtes", els treballs reproductius de la mà d'obra i els de cura produïts en el si de les famílies, també es consideren "gratuïts" i per tant, no inclosos en les anàlisis dels cicles econòmics de la producció. Aquesta "gratuïtat" no valorada, és la que fa recaure històricament en les dones la realització d'aquest treballs, la que subordina socialment les seves potencialitats, la que justifica com una "divisió natural de les funcions dels sexes" la dependència econòmica a l'home en la família, la que crea les bases materials per a la reproducció de les relacions de domini de l'home en el patriarcat.

El capitalisme va afavorir la presència de les dones en el mercat de treball per raons de necessitat de mà d'obra i també com un element per tensar a la baixa el preu de la força de treball. Les dones van aprofitar l'oportunitat històrica per sortir de la submissió estrictament patriarcal. Com els homes assalariats, varen accedir a la llibertat de poder vendre la seva força de treball, a canvi d'estar sotmeses, com ell, a l'explotació empresarial. Però a casa seva, es seguia mantenint la relació de subordinació patriarcal. Les dones feien doble jornada i els homes no entraven en l'àmbit domèstic.

Algunes coses han canviat a partir de la lluita feminista i de l'assumpció desigual pels partits d'esquerra i de dretes, d'algunes propostes més igualitàries. Però encara hi ha molt per fer i cap dels avanços són irreversibles. Els retalls econòmics i de drets cívics i socials, també inclouen retalls en les conquestes dels drets de les dones. Amb el dret a l'avortament n'hi ha un bon exemple.

Així unes propostes estratègiques per avançar cap a una vertadera igualtat de gènere a la societat, haurien de contemplar:

a) La defensa de la Renda Bàsica de Ciutadania com una primera passa per valorar també el treball no remunerat i socialment productiu que es produeix en l'àmbit familiar. La RB no és tan sols una mesura de lluita contra la pobresa, una manera d'estimular l'economia fomentant la demanda familiar o un matalàs de garantia per poder negociar millor les condicions salarials de les persones assalariades. És també un instrument que ha de poder facilitar la possibilitat material d'accelerar l'equilibri de gènere als treballs socials que suporten les famílies.

Es podria considerar com la retribució pel cost de la reproducció de la força de treball, en un sentit molt ample i que no s'incorpora al salari ordinari.

b) Combatre les desigualtats que encara es produeixen sobre les dones en el terreny econòmic, com són les desigualtats salarials pel mateix treball, augment de contractes a temps parcial, pensions més baixes, dificultats per als accessos a càrrecs directius, etc.

c) Fomentar les mesures i les bones pràctiques per aconseguir un equilibri real de gènere en la realització de les tasques familiars. Aconseguir una cor-responsabilitat de tots els membres de la unitat familiar.

d) Igualació de la valoració social dels diferents models de família.

e) Intervenció activa dels poders públics, en el combat contra el pensament patriarcal, masclista, homòfob i sexista.

f) Promoure una política educativa basada en la defensa activa de la igualtat de gènere a tots els àmbits de l'ensenyament. Una coeducació que impliqui també una formació en les relacions afectives-sexuals en igualtat, com a prevenció de la violència masclista.

g) Foment de les polítiques preventives contra la violència i la discriminació de gènere, i més eficàcia policial en la protecció de les víctimes. Major eficàcia en la justícia i en el suport a les víctimes per a la seva independència respecte al maltractador.

h) Suport a les mesures de discriminació positiva en favor de les dones, en tots aquells àmbits on la desigualtat és clarament manifesta.

Des de l'ecosocialisme manifestam des de fa temps el caràcter transversal de la lluita per la igualtat de gènere. El que es tracta és d'analitzar si hem estat el suficientment coherents fins ara en les nostres actuacions pràctiques. I si hem aconseguit que aquests principis s'hagin assumit totalment o en part, pel conjunt de la societat. Sabem que aquests avanços poden ser més ràpids o més lents, en funció de les correlacions de forces polítiques. Però, a la vegada, que també tenen la seva pròpia autonomia, en funció de la lluita del moviment feminista i de l'avanç del pensament democràtic en general.

També com a col·lectiu polític hem de poder disputar més l'hegemonia sobre el que significa una lluita coherent per la igualtat de gènere. Dotar de més contingut pràctic al concepte de eco-feminisme. Les propostes per assegurar la viabilitat del planeta estan molt lligades a una nova manera d'entendre

l'economia domèstica, a l'impuls de l'austeritat responsable front els excessos de l'economia de consum, a l'estalvi energètic familiar, al foment d'uns nous hàbits de vida saludables i econòmicament sostenibles, al reforçament dels vincles de cooperació i solidaritat entre els membres de la unitat familiar, vincles que duen necessàriament a la coresponsabilitat en l'organització d'aquesta.

L'actual model patriarcal de família posa molt difícil aconseguir-ho, per no dir que es pràcticament impossible. Sobre la base del domini d'un sexe sobre l'altre, ja sia de manera física, psicològica o econòmica, és impossible desenvolupar uns conceptes d'harmonia, interacció equilibrada, sostenibilitat, coresponsabilitat, respecte a les relacions humanes amb la natura. Les externalitats no valorades amb les nostres relacions amb el planeta, tenen una analogia amb les externalitats no valorades dels treballs realitzats majoritàriament per les dones en els àmbits de la reproducció i cura de les persones en les nostres societats.

Ens cal doncs potenciar encara més la lluita per la igualtat de gènere, com un eix estratègic global en la disputa per aconseguir una hegemonia de cultura i projecte alternatiu. En una paraula, canviar les ulleres amb les quals veiem el món, sense la meitat de la població no hi ha transformació possible. Com diu el Manifest ecosocialista (versió de 1990) :

Lluitem per la paritat. Tantes dones com homes en totes les instàncies polítiques. Però som conscients del limitat d'aquesta exigència i de la necessitat de portar molt més lluny la transformació... Per als homes el feminisme no és una cosa que caigui pel seu propi pes. Com la democràcia, s'aprèn. Aquest canvi implicaria moltes sorpreses.

L'ecosocialisme serà feminista o no serà.

4. Construir una estratègia per aconseguir una nova societat.

4.1. Una nova majoria social pel canvi.

El model de societat capitalista en la qual vivim origina una dosi elevada de rebuig entre determinats sectors socials per la manca de justícia social, per l'espoliació de la terra i el medi ambient i pel menyspreu dels drets dels nostres pobles. Però si allò que volem és canviar l'actual model de convivència, no basta estar-hi en contra ni tant sols tenir clar quin és el model alternatiu que volem. Cal una estratègia de com conquerir aquest canvi.

Volem doncs afrontar en els apartats següents quines han d'ésser les línies generals d'un canvi revolucionari de societat que els ecosocialistes mallorquins aportem a la resta de subjectes polítics, socials i econòmics que també aspiren a aquest canvi per poder així i col·lectivament elaborar una estratègia revolucionària.

S'ha de partir de la necessitat de construir una nova majoria social capaç d'aconseguir l'hegemonia cultural i política que ens faci avançar cap a aquest canvi de societat.

Des de l'ecosocialisme no entenem aquesta majoria social com un referent polític que lluiti pel canvi, ni tant sols un bloc de forces polítiques i socials, sinó com un ampli moviment, òbviament molt plural i que aglutini a les persones i col·lectius econòmics, culturals, ecològics, socials i polítics que aspirin a un canvi revolucionari de societat.

Els components d'aquesta nova majoria social tenen, o haurien de tenir, un mateix objectiu estratègic que no és un altre que canviar el model actual de societat capitalista per una altra capaç de situar les persones en el centre de la mateixa. Una societat basada en l'economia del bé comú i de la justícia social, en la preservació del territori per les generacions futures i en la defensa de la llengua, cultura i identitat pròpia del nostre poble.

Però això no vol dir que hagin de tenir els mateixos plantejaments tàctics ni que hagin de coincidir en tot el procés de lluita, sinó més bé que en alguns casos fins i tot poden tenir diferències que els portin a confrontacions concretes.

Els subjectes d'aquesta nova majoria social pel canvi són plurals i diversos, com hem dit, però els podríem enquadrar dins tres grans blocs: el subjecte polític, la societat civil organitzada i les persones i col·lectius que practiquen una economia alternativa a la capitalista.

Els ecosocialistes mallorquins pensem que construir una nova majoria que impulsi aquest gran procés de canvi passa per:

- Construir un referent polític que pugui lluitar a les institucions i al carrer.
- L'estructuració i consolidació d'una societat civil potent i organitzada capaç de mobilitzar-se i lluitar contra el poder establert, de potenciar l'apoderament democràtic de la població amb la creació d'estructures de participació i de control de contrapoder cívic i de presentar alternatives viables a la situació actual.
- Són part important d'aquesta societat civil organitzada els sindicats de classe com instrument fonamental de defensa dels treballadors, les organitzacions ecologistes, culturals i de defensa de determinats sectors de la societat com instruments imprescindible de l'auto-organització social. Així com els nous moviments socials.
- El foment de l'economia social, alternativa i solidària, afavorint la seva estructuració en xarxes de bé comú, finances ètiques, lligams amb l'economia local, consum responsable, agricultura ecològica, cooperativisme i totes aquelles iniciatives que propugnen i practiquen el sorgiment d'una nova economia mentre una vella economia capitalista pugna per mantenir-se.

Considerem doncs imprescindibles aquests tres components del bloc social pel canvi. Tots ells són necessaris per la transformació revolucionària de la societat. No se pot transformar la societat tants sols des de la política, però tampoc sense ella i tant sols des de la lluita de masses. No se pot esperar la presa del poder polític per començar a canviar la societat. Això que sembla obvi no ho és tant i cal començar per assumir-lo col·lectivament.

No se'ns escapa la complexitat d'aquest objectiu estratègic. Són moltes, massa, les persones que lluiten des de la societat civil i consideren la política un entrebanc o les persones que des de la política menyspreen els moviments socials. Són moltes, massa, les persones que pensen que treballar per una nova economia no té res a veure amb lluitar per una nova societat post-capitalista.

Per una altra banda cada un d'aquests sectors: polític, social i econòmic són també plurals i diversos i en massa ocasions confrontats. Dins el camp polític de l'esquerra verda i sobiranista les discrepàncies són prou conegudes. Però no ho són menys dins la societat civil organitzada. Entre els propis sindicats, entre aquests i noves formes de lluita i mobilització sindical, entre entitats i organitzacions estructurades i moviments amplis i totalment horitzontals. I podríem afegir entre distintes concepcions de l'economia social i solidària.

La unitat i la diversitat seran unes característiques d'aquesta majoria social. Unitat en els objectius estratègics i diversitat en les formes i amb els objectius tàctics.

Una majoria social no pot funcionar verticalment de dalt a baix, ni pretendre que tothom estigui d'acord en tot.

Cal fomentar la unitat, cal que siguem conscients que estem dins el mateix vaixell, de sentir-nos tots "dels nostres". Cal que el front social, el front polític i el front econòmic se considerin del mateix bàndol.

Igualment és necessària la unitat dins cada un dels fronts. La unitat dels projectes polítics d'esquerres, de l'ecologisme polític i del sobiranisme. La unitat del moviments socials nous, de les entitats socio-culturals més consolidades i dels sindicats. Així com la unitat de les distintes formes de concebre i organitzar l'economia alternativa.

Però també cal assumir que defensar aquesta unitat bàsica ens obliga a defensar la diversitat i les discrepàncies sense convertir aquestes en irresolubles. Si una entitat critica una mesura d'un govern progressista, els partits que li donen suport no l'han d'acusar de treballar pel PP, encara que pensin que està equivocada. Són dels nostres però tenen opinions diferents en algunes coses. La solució: el diàleg mai la confrontació. O comprendre que no se poden treure 100.000 persones al carrer si els sindicats d'ensenyament, l'assemblea de docents, la crida i les associacions de pares i mares van cada un pel seu costat.

4.2. MÉS per Mallorca una aposta estratègica pels ecosocialistes

Els ecosocialistes mallorquins apostem per la consolidació d'un nou subjecte polític alternatiu a Mallorca i a les Illes, que sigui capaç d'aglutinar sense exclusions l'ecologisme polític, l'esquerra del País i el sobiranisme.

Un subjecte polític fort, potent, en constant construcció, radicalment democràtic i obert a la participació activa de la ciutadania.

Estem plenament convençuts que el naixement de MÉS per Mallorca és l'inici d'aquest apassionant camí de consolidació del nostre projecte alternatiu. Des dels seus inicis, MÉS per Mallorca s'ha guanyat una veu pròpia en el context polític illenc. S'ha dotat de formes i instruments clarament democràtics en el seu funcionament, ha anat incorporant col·lectius polítics locals, ha crescut i s'ha estès territorialment. Els seus grups institucionals són un referent de l'esquerra a Mallorca.

Lògicament queda molt de camí per recórrer per consolidar MÉS com l'esquerra verda i nacional del País. Cal avançar, sempre prioritzant el debat i la consecució del consens, en la construcció d'uns principis ideològics comuns, basats en la síntesi dels grans trets identitaris del nostre projecte polític: l'emancipació social, la defensa de la terra i la identitat nacional.

Un senyal d'identitat indiscutible de MÉS ha d'ésser la seva aposta decidida pel municipalisme, així com la preservació d'un model de funcionament radicalment democràtic i participatiu i la indiscutible cessió de sobirania al projecte per part del partits i col·lectius polítics que hi formin part. Qualsevol intromissió partidista i no democràtica hipotecaria el projecte.

MÉS ha d'estar obert a tots els projectes polítics col·lectius i personals que se situïn dins el mateix espai soci-polític i que acceptin la concepció oberta, plural, sobirana i democràtica de la qual s'ha dotat.

MÉS ha d'arribar a tots els municipis mallorquins, cercar complicitats amb projectes semblants a cadascuna de les altres Illes per confluïr en un sol projecte inter-insular que òbviament parteixi del reconeixement de la sobirania de cada Illa.

Així mateix els ecosocialistes pensem que no hi ha cap contradicció entre defensar un projecte sobirà i nacional d'un determinat territori amb la necessitat de mantenir relacions de complicitat amb altres forces polítiques d'àmbits forans, sempre des d'una relació de lleialtat i d'igualtat.

Per tant pensem que MÉS ha de recórrer el camí d'establir complicitats amb forces polítiques similars a l'àmbit dels Països Catalans, de l'Estat Espanyol, de la Unió Europea i a nivell internacional.

Apostem doncs per MÉS per Mallorca com un projecte de majories, com una opció de govern i de lluita, però això no és contradictori amb tenir una política d'aliances molt definida i a l'ofensiva. Més bé al contrari, sense política d'aliances no és possible un projecte polític amb vocació de majoria.

Si volem un canvi que comporti transformacions profundes al nostre País cal una majoria social progressista que forçosament serà plural i MÉS ha de formar part i jugar un paper principal dins aquesta nova majoria. I això suposa estar oberts a la col·laboració amb les altres forces de l'esquerra i ésser capaços de construir complicitats i sinergies que possibilitin governs progressistes i de canvi a les nostres Illes.

4.3. La proposta ecosocialista a Mallorca.

A l'estiu del 2010 Iniciativa d'Esquerres i els Verds de Mallorca inicien un procés de confluència política i orgànica de la qual el novembre d'aquest any neix Iniciativa Verds, fent realitat una vella aspiració de l'esquerra alternativa, és a dir la constitució d'una nova formació política que pretén ocupar l'espai de l'esquerra verda mallorquina, és a dir de l'ecosocialisme.

Conscients que IniciativaVerds és un projecte en construcció i que ni tots els ecosocialistes mallorquins estan dins IV, ni aquesta els representa a tots i totes, des d'un document d'aquestes característiques no podem deixar de fer una avaluació de la trajectòria d'aquesta organització i participar activament en el debat de quina seria la millor forma de contribuir a l'enfortiment del pensament d'esquerra verda a la nostra societat.

Tres són els objectius estratègics que defineix la nova formació política des del seu naixement:

- Treballar per una majoria progressista capaç de derrotar la dreta conservadora i neoliberal que ha governat a les nostres Illes, amb breus intervals, durant anys i panys.
- Contribuir a construir un nou espai polític, social i electoral sobirà que aglutini a l'esquerra social, l'ecologisme polític i el nacionalisme progressista del País.
- Participar activament en la construcció i consolidació d'una esquerra verda a les Illes, als Països Catalans i a l'Estat Espanyol que pugui ostentar la representació amb credibilitat i suficiència del Partit Verd Europeu, en el nostre àmbit territorial.

IniciativaVerds comença la seva singladura política en un moment profundament conflictiu de la passada legislatura. Per una part el trencament del pacte de govern amb UM i el repte d'encarar un final de legislatura des de governs en minoria, sustentats en un pacte PSOE – Bloc i la progressiva descomposició del BLOC com a conseqüència del trencament unilateral d'ERC i la constant conflictivitat entre EU de l'Ajuntament de Palma i la resta.

Partint d'un anàlisi autocrític del pacte de govern de la legislatura 2007 – 2011 però a la vegada, conscient que la tornada al poder del PP era la pitjor solució per la nostra societat, aposta per encarar les noves eleccions autonòmiques i municipals del 2011 amb l'objectiu de derrotar a la dreta sabent que l'única alternativa possible era una victòria a les urnes de les forces d'esquerra, donada l'auto-immolació d'UM. En conseqüència la desaparició del Bloc per Mallorca és valorada molt negativament per part d'IniciativaVerds, que des del primer

moment treballa per reconstruir una coalició similar que impedeixi la dispersió del vot a l'esquerra del PSOE.

Gràcies a la confluència de forces polítiques de l'esquerra verda i el nacionalisme progressista se constitueix la Coalició PSM-IniciativaVerds-Entesa.

Les eleccions del 2011 acaben amb un gust agrejolç. Lamentablement el PP aconsegueix la majoria més àmplia de la història, amb el mateix número de vots de les anteriors eleccions que fagocita els càrrecs electes d'UM, per obra i gràcia de l'aplicació de la llei d'*Hondt*.

Així mateix la coalició PSM-IniciativaVerds-Entesa, a pesar de la seva recent constitució i les dificultats que comporten les seves primeres passes, aconsegueix els vots i els escons que havia tingut el Bloc, fins i tot aconseguint un escó més al Consell de Mallorca i també a l'Ajuntament de Ciutat.

Així mateix la participació d'IniciativaVerds a la coalició li va permetre tenir una presència institucional molt significativa, (una diputada, una consellera del CIM i una regidora de Ciutat), evitant la desaparició de l'escena política i permetent afrontar la reconstrucció d'una esquerra verda a Mallorca i a les Illes. IniciativaVerds va aconseguir sortir d'una contesa electoral molt difícil viva i amb perspectives de futur.

IniciativaVerds valorà molt positivament la nova coalició, però des del primer moment apostà decididament per transitar d'una coalició, que havia jugat un paper conjuntural molt important, a una nova formació política sobirana, que aglutinés tota l'esquerra verda i el nacionalisme progressista existent a Mallorca. Aquesta nova formació política hauria de tenir un funcionament assembleari (una dona, un home, un vot), transparent, respectuosa amb la sobirania local i sense quotes de partit i estar oberta a la incorporació de tots els partits, col·lectius i persones de l'espai polític, de l'esquerra, l'ecologisme i el sobiranisme.

Dos anys més tard naixia MÉS per Mallorca, a una assemblea oberta, amb la participació dels militants del PSM -Entesa i dels d'IniciativaVerds i d'un bon grapat de persones no afiliades a cap d'aquests partits. Es dotava d'un nom propi (MES), d'una Executiva elegida democràticament per l'Assemblea, sense quotes de partit, d'unes normes de funcionament, i sempre amb un ambient d'entusiasme i ampli consens.

A pesar de les limitades forces d'IniciativaVerds i tenint present la gran tasca que ha suposat pels seus quadres i militants col·laborar activament en l'aposta de construir MÉS i contribuir a la feina dels grups institucionals, s'han dedicat

esforços a l'extensió del projecte ecosocialista a nivell d'Illles. Les relacions amb Eivissa pel Canvi i els Verds de Menorca han estat constants, amb els quals s'ha constituït la cooperativa ecosocialista de les Illes que encara es troba en estat molt incipient. Així mateix s'ha assistit amb satisfacció a l'aposta d'Eivissa pel Canvi pel nou projecte eivissenc PUC i per la conversió dels Verds de Menorca en IniciativaVerds.

Però, en aquest terreny, l'activitat desenvolupada no s'ha limitat a les Illes, sinó que des d'IniciativaVerds s'ha portat una tasca de relacions polítiques intensa a nivell de l'Estat Espanyol.

El primer cercle d'aquesta activitat se situa en els Països Catalans on les bones relacions polítiques mantingudes amb Iniciativa del Poble Valencià i Iniciativa per Catalunya Verds en són un bon exemple.

També s'ha treballat amb el propòsit de reconstrucció d'un nou espai d'esquerres, verd i sobiranista a l'Estat espanyol, participant activament en la plataforma Espai Plural. Des d'Espai Plural, tant IniciativaVerds com altres forces com Iniciativa del Poble Valencià i la *Chunta Aragonesista* treballaren per què des d'aquesta plataforma es potenciés una candidatura unitària a les eleccions europees. Objectiu que no fou possible. ICV optà per anar a aquestes eleccions amb IU. IPV i Chunta conformaren la coalició Primavera Europea i IniciativaVerds arriba a un acord amb el PSM pel qual MÉS no es presenti a les eleccions encara que doni suport a ERC i Primavera Europea.

Aquesta disputa provoca lamentablement un estancament d'Espai Plural que el deixa per ara en el dic sec. També han fracassat els esforços fets des d'IniciativaVerds i des de MÉS per constituir una candidatura unitària a les eleccions europees de l'espai ALE – Verds.

Així mateix la decisió d'ICV de no participar activament en la constitució d'EQUO canvia substancialment el panorama de la reconstrucció d'un espai verd a nivell de l'Estat espanyol.

A ningú se li escapa que no és el mateix conformar un espai polític partint de les tres Iniciatives juntament amb EQUO, òbviament de caràcter federal i acceptant la sobirania de tots els seus components amb la pretensió de convertir-se amb el representant del Partit Verd Europeu, que convertir EQUO amb un partit del qual en formen part IPV i IniciativaVerds de Mallorca, una vegada que s'accepta la sobirania de les dues organitzacions territorials i que el Partit Verd Europeu conti amb dos representats al mateix nivell a l'Estat Espanyol, EQUO i ICV.

En el congrés fundacional d'EQUO apareixen algunes nuvolades que enterboleixen les relacions d'aquest amb les dues Iniciatives i que se poden concretar en l'aparició de determinats corrents dins la seva militància que defensen indistintament plantejaments que no poden assumir la militància de les Iniciatives.

La postura que proposa definir l'opció verda com una opció que no és de dretes ni d'esquerres. La concepció de construir un espai verd a l'Estat Espanyol de dalt a baix, senzillament creant organitzacions d'EQUO a tots els territoris de l'Estat, fins i tot a Catalunya. Cal recordar que per què no sortís aquesta posició, *in extremis* des de la direcció del congrés s'aconseguí no dur el tema a votació en aquells moments. I per últim un posicionament clarament espanyolista, arribant a votar en contra del dret d'autodeterminació dels pobles.

A pesar del desencís que suposà per la militància de les dues Iniciatives el resultat d'aquest congrés decidiren conjuntament contribuir a enfortir en la mesura de les seves possibilitats el projecte, que entre altres coses suposava la vinculació d'aquestes organitzacions del País Valencià i de les Illes al Partit Verd Europeu, qüestió que no cal menysvalorar, i treballar per un seriós acostament de postures.

A hores d'ara aquests posicionaments que sortiren al congrés fundacional d'EQUO han perdut molta força, especialment pel treball dels companys i companyes del País Valencià i de Mallorca a la direcció d'EQUO. De totes formes tant la feblesa orgànica d'EQUO com els minsos resultats electorals conquerits a les passades eleccions generals, que s'han repetit a les darreres eleccions europees, si exceptuem els territoris on hi ha organitzacions pròpies com el País Valencià i les Illes o en el cas de les Europees, a més del País Valencià, Aragó o Ceuta, fan planar el dubte de la seva viabilitat de futur.

Els ecosocialistes mallorquins seguim pensant que cal una esquerra verda a nivell de l'Estat espanyol que participi del Partit Verd Europeu. Però perquè això sigui possible cal assolir dos objectius: que en aquesta operació hi participin tots els components que s'autoproclamen esquerra verda i per tant les tres Iniciatives i EQUO, com a mínim i que el projecte se construeixi de baix a dalt. Així mateix tant en l'àmbit del 'Estat Espanyol com de la Unió Europea apostem per la més ampla confluència de les esquerres, l'ecosocialisme i el sobiranisme.

Si tenim en compte que el novembre d'aquest any IniciativaVerds complirà quatre anys no seria just exigir-li moltes coses però si podem fer un petit balanç. Se podria dir que part dels objectius polítics que se va donar al seu naixement s'han complert, sobretot amb allò que fa referència al procés de construcció i consolidació de MÉS i la seva modesta col·laboració a la tasca política i institucional de la coalició.

Dins el capítol de les debilitats podem comptabilitzar la seva capacitat organitzativa, especialment feble a la part forana, el seu dèbil creixement i com a conseqüència les dificultats que té la seva militància per poder compaginar les tasques que comporta la participació activa a MÉS, a moltes organitzacions sindicals i socioculturals i a la pròpia organització partidària.

En definitiva se pot concloure que la capacitat d'incidència política d'IniciativaVerds ha resultat molt superior a la seva força organitzativa.

Així mateix podem considerar un encert donar suport a la constitució de l'Ateneu Pere Mascaró el setembre del 2010 que ha jugat un paper positiu des del camp de la reflexió, debat i en alguna mesura, elaboració política i teòrica. Així com la divulgació del discurs de l'esquerra verda i sobiranista a través de tertúlies, presentacions de llibres, jornades i altres.

També es podem destacar com activitats de l'Ateneu la creació de grups de reflexió plurals sobre economia, Renda Bàsica o sindicalisme. L'aportació a la creació de l'Associació Mercat Social Illes Balears. La participació a la cooperativa de crèdit FIARE. La col·laboració constant amb la Fundació Emili Darder, que ha donat com a fruit, a part de les jornades organitzades, la creació de l'escola de formació ciutadana i la publicació de la revista digital L'Altra Mirada. I per últim cal destacar la participació de l'Ateneu amb l'Institut del Triangle Mar Blava amb Nous Horitzons de Catalunya i companys ecosocialistes del País Valencià, Catalunya Nord, l'Alguer i Andorra.

Doncs bé després de quasi quatre anys del Congrés constituent d'IniciativaVerds es pot afirmar que no s'ha apartat dels objectius que es marcaren en el seu naixement, que a pesar de moltes dificultats i insuficiències i d'alguns errors, s'ha avançat seriosament en la consecució de les fites marcades. Podem concloure que IniciativaVerds compta entre les seves forteses la capacitat de generar i incidir políticament, així com tenir una militància molt activa i preparada. I entre les debilitats la seva feblesa organitzativa.

Aquests quatre anys han estat molt importants per enfortir políticament i orgànicament el projecte de MÉS, a pesar que encara queda molt de camí per recórrer, camí en el qual els militats d'IniciativaVerds també tenen un paper a jugar. Però ha arribat el moment que Iniciativa repensi el paper que pot i li convé jugar en el mapa polític actual.

Difícilment IniciativaVerds pot aspirar a convertir-se amb un partit de masses, per una altra part model que podem considerar superat, per la qual cosa s'hauria de centrar en consolidar un col·lectiu polític que aglutini una part significativa dels ecosocialistes mallorquins i que aportï tant a MÉS per Mallorca com a la societat civil organitzada i al món de l'economia alternativa, les seves idees i la seva sensibilitat ideològica i política.

IniciativaVerds hauria de delegar en MÉS la intermediació amb la societat, el treball institucional i polític perquè MÉS és el seu projecte estratègic, pel qual ha apostat des del seu naixement.

En conseqüència hauria de concentrar la seva activitat política en el dos fronts de feina següents:

- La participació en la construcció d'un projecte d'esquerra verda a l'Estat Espanyol que sigui el referent a aquest àmbit del Partit Verd Europeu. Això suposa treballar per enfortir i consolidar la cooperativa política d'esquerra verda a les Illes. Per restablir i enfortir les relacions de les tres Iniciatives dins l'àmbit dels Països Catalans.

I partint d'aquestes complicitats amb les iniciatives i EQUO col·laborar en la construcció d'un espai polític verd a l'Estat espanyol, construcció que obligadament s'ha de fer de baix a dalt i amb una estructura federal que respecti la sobirania de tots els components territorials del projecte i estableixi relacions d'igual a igual.

- El debat, l'elaboració i la promoció de propostes polítiques ideològiques i estratègiques. En definitiva assumir el concepte *gramscia* d'una organització política com un intel·lectual col·lectiu. En conseqüència el debat polític passaria a ser una funció principal d'Iniciativaverds.

Lògicament aquest nou enfocament de les tasques i funcions d'IniciativaVerds obliga a redefinir les formes i maneres d'organitzar-se. Probablement els canvis més significatius que s'haurien de dur a terme seria la conversió de les organitzacions i estructures executives en altres més pensades pel debat, la reflexió i l'elaboració.

Així mateix establir vincles més estrets i quotidians amb la Fundació Ateneu Pere Mascaró a la qual se li podria encarregar moltes tasques.

Se podrien prendre les mesures i els acords necessaris per què l'estructura organitzativa d'IniciativaVerds se concretés en:

- Un Consell polític obert i amb funcionament assembleari que organitzés el debat polític imprescindible per l'organització
- D'aquest Consell Polític dependrien les comissions o grups de treball i debat que en cada moment es consideressin necessaris, entre d'altres l'encarregat de fer un seguiment de les relacions exteriors d'IniciativaVerds.
- L'organització de dos actes públics a l'any, coincidint un d'ells amb l'Escola d'estiu.

No se tracta per tant de menysvalorar el paper que poden i han de jugar els ecosocialistes, i en aquesta cas concret IniciativaVerds, en el procés revolucionari de canvi de la societat sobretot quan aquest canvi passa de forma molt important per la substitució d'un model econòmic capitalista i productivista per un altre que situï a les persones al centre de l'economia. Sense cap mena de dubte, els ecosocialistes tenim molt a dir en tot aquest procés.

D'allò que se tracta és de cercar les formes més adients i efectives per dur endavant aquesta lluita.

A dramatic sunset or sunrise over the ocean. The sky is filled with large, dark, stormy clouds, with a bright orange and yellow glow from the sun breaking through near the horizon. The water below is dark blue with some lighter patches reflecting the light.

**Actuem a Mallorca pensant
globalment en el planeta**